

Jeugdbeleid Goes 2018-2022

De jeugd is
goes.

De jeugd is Goes

Iedereen in Goes verdient een gelijke kans om zijn of haar talent te ontwikkelen en veilig en gezond op te groeien, zodat je de kracht hebt je dromen en je eigen mogelijkheden te realiseren: van jongeren die uitblinken, zich gezond en gelukkig voelen tot jongeren die even niet mee komen of in een ongezonde of onveilige situatie verkeren. Dit betekent dat we onze jongeren de aandacht moeten geven die zij nodig hebben én die ze verdienen. Waar die aandacht onder andere uit bestaat, leest u in dit nieuwe jeugdbeleidsplan.

Omdat we met alles wat we doen voor onze jeugd nóg beter aan willen sluiten bij de lokale omstandigheden, zijn we de afgelopen maanden in gesprek geweest met verschillende experts op dit gebied. Jongeren - waaronder onze jongerenraad natuurlijk, ouder(s)/verzorger(s), professionals uit de jeugdzorg en het onderwijs. Allemaal konden ze bij ons aangeven wat hen bezighoudt, hun eigen ervaringen delen met wat wel en niet werkt en wat Goes nodig heeft. Ik dank ze hiervoor heel hartelijk! Hun vele reacties (live én online) hebben ons een inzicht gegeven in wat er speelt en leeft. We blijven met elkaar in gesprek en als het nodig is passen we daar de actie- en uitgangspunten uit dit plan op aan.

Gelukkig gaat het goed met heel veel jongeren hier in Goes en groeien zij met plezier op in onze gemeente. Dat zie ik als ik mijn wekelijkse rondje door de stad doe, op de scholen & kinderdagverblijven waar ik voorlees of gastlessen geef, ik hoor het terug van de professionals, op het sportveld en in de gesprekken met ouders en verzorgers. De jeugd is Goes, dat maakt me trots!

Derk Alssema
Wethouder Jeugd & Onderwijs

Dit plan wordt ook uitgebracht in een compacte jongerenversie en gedeeld op sociale media. Iedereen kan zijn of haar inbreng dus terugzien!

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Terugblik	4
1.2 Toekomstbeeld	4
1.3 Missie en uitgangspunten	5
1.4 Opzet van het plan	5
2. Domeinen jeugdbeleid	6
2.1 Talent	6
2.1.1 Jongeren doen aan sport, cultuur en of vrijwilligerswerk	6
2.1.2 Jongeren zitten op school, hebben werk of zitten in een participatie- of zorgtraject.	8
2.1.3 Jongeren hebben een passende plaats in het onderwijs of de voorschoolse sector.	10
2.2 Gezondheid	12
2.2.1 Jongeren hebben een gezonde leefstijl	12
2.2.2 Jongeren hebben een goede sociaal emotionele gezondheid	14
2.2.3 Jongeren hebben een goede fysieke gezondheid	16
2.3 Veiligheid	17
2.3.1 Jongeren groeien op in een sociaal veilige omgeving	18
2.3.2 Jongeren groeien op in een fysiek veilige omgeving	20
3. Financiën in het jeugddomein	22
3.1 Jeugd algemeen	22
3.2 Budget Jeugdzorg	22
Bijlage 1 resultaten enquête	23

1. Inleiding

Eind 2011 is het beleidsplan "Inzetten op Jeugd" vastgesteld. Sindsdien zijn er veel stappen gezet en is er veel veranderd. De taken en verantwoordelijkheden lagen destijds met name op het gebied van jeugd- en jongerenwerk, onderwijs en preventie. Inmiddels zijn we bovenop deze taken ook verantwoordelijk voor de jeugdzorg. Dit maakt dat we in dit nieuwe jeugdbeleid meer dan voorheen op lokaal niveau een verbinding kunnen leggen tussen zorg en preventie.

1.1 Terugblik

Vanuit het beleidsplan "Inzetten op jeugd" zijn veel stappen gezet voor de transitie van de jeugdzorg en doorontwikkeling van het jeugd- en jongerenwerk. De belangrijkste mijlpalen in de afgelopen jaren zijn geweest:

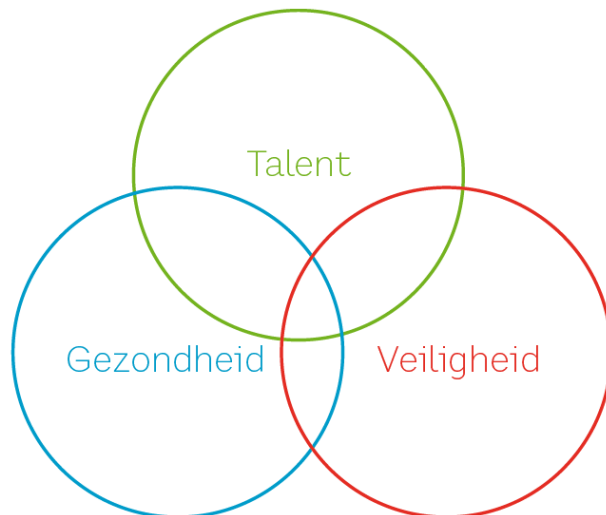
- Gemeente en Stichting Maatschappelijk Werk en Welzijn Oosterschelderegio (SMWO) hebben een omslag gemaakt naar meer vraaggericht werken. Activiteiten en evenementen worden steeds meer in samenwerking met of door de jeugd zelf georganiseerd.
- Er zijn gebiedsgerichte teams opgericht, waarin verschillende professionals met elkaar samenwerken om te komen tot één plan voor het kind/gezin. De coördinator van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) functioneert hierbij als spin in het web.
- Het CJG is naast een laagdrempelige inloop voor opvoedondersteuning vanaf 1 januari 2015 ingericht als toegangspoort voor de jeugdhulp.
- De afstemming tussen het CJG en het onderwijs is beter gewaarborgd doordat het CJG partner is in elk Zorg Advies Team (ZAT) van het primair onderwijs.
- Er zijn afspraken gemaakt over de doorgaande lijn en warme overdracht van de kinderopvang/peutergroepen naar het primair onderwijs.
- Met de scholen uit het primair- en voortgezet onderwijs is een convenant 'Veiligheid in en om de school' (Vios) afgesloten en elk half jaar is er een Vios overleg. De helft van de Goese basisscholen heeft reeds een schoolveiligheidsplan.
- De preventieve aanpak door het regionaal bureau leerplicht (RBL) op voortgezet- en middelbaar onderwijs met betrekking tot voortijdig schoolverlaten is geïntensiveerd.
- Er is een visie toekomst onderwijsvoorzieningen; waarin de toekomstige behoefte aan onderwijs en aanverwante voorzieningen in beeld is gebracht.
- De samenwerking tussen activering en inkomen en het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) is geïntensiveerd en blijkt van meerwaarde.
- De opzet van de jongerenraad is verbeterd en de inzet is vergroot.
- Er is een Zeeuwse samenwerking en een lokale beleidsnota 'Aanpak alcohol en drugs 2015-2018'. Hierbij is sprake van een mix van maatregelen vanuit de beleidsterreinen educatie & bewustwording, regelgeving en handhaving.
- Het jongerenwerk is geprofessionaliseerd.
- Project buurtbemiddeling is opgestart en werkt succesvol.

Een aantal aandachtspunten is ook in het nieuwe beleidsplan opgenomen omdat het zaken zijn die onze aandacht blijven vragen.

1.2 Toekomstbeeld

Met de komst van nieuwe taken en verantwoordelijkheden is veel tijd en aandacht besteed aan het bieden van de juiste hulp aan jonge inwoners die dat om wat voor reden dan ook nodig hadden. De komende jaren staan in het teken van de transformatie. Dat betekent voor het jeugdbeleid dat we nog meer gaan inzetten op het verbinden van onze taken op het gebied van het preventieve jeugdbeleid met onze taken voor de jeugdzorg (bijvoorbeeld: hoe kan sport bijdragen aan het functioneren van jongeren op school, thuis of op het werk?). Daarmee willen we hulpvragen in een vroegtijdig stadium signaleren, hier hulp op inzetten en ervoor zorgen dat jongeren niet terugvallen in de oude situatie. Om dit mogelijk te maken zetten we in op de ontwikkeling van talent, gezondheid en veiligheid. Alle taken voor jeugd vallen onder één van deze domeinen en staan met elkaar in verbinding zoals op de volgende pagina is weergegeven. Het jeugdbeleid wordt daarom verder vormgegeven aan de hand van deze drie domeinen.

Indien voor een jongere het ene domein niet voldoende geregeld is, heeft dat effect op één van de andere domeinen. Zo kan een slechte psychische gezondheid of een onveilige gezinssituatie van invloed zijn op de schoolprestaties en dus de ontwikkeling van talent. Het is noodzakelijk te beseffen dat deze levensgebieden met elkaar in verband staan en zodoende onze inzet daar op af te stemmen. Dit doen we niet alleen maar vooral samen. Samen met jongeren, ouders, vrijwilligers en professionals

Voorbeeldcasus

Marieke (16) komt thuis niet aan huiswerk toe doordat ze regelmatig door haar broer gepest wordt als haar vader en moeder niet thuis zijn. Dit zit haar schoolprestaties in de weg. De ouders van Marieke zijn ten einde raad. In samenwerking met school en het CJG wordt daarom een verlengde schooldag mogelijk gemaakt. Marieke kan hierdoor voortaan haar huiswerk op school maken en wordt niet langer van het werk gehouden door haar broer. Vanuit het CJG worden de ouders vervolgens verder ondersteund bij het pestgedrag in het gezin.

Veel onderwerpen die jongeren aangaan stoppen niet bij de leeftijd van 18 jaar zoals in de Jeugdwet is vastgelegd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan huisvesting of het bieden van verlengde jeugdhulp na het 18de levensjaar. Om die reden richt dit beleidsplan zich op inwoners in de leeftijd van 0 tot 23 jaar. Waar in dit beleidsplan “jongere” staat beschreven, bedoelen we de gehele doelgroep van 0 tot 23 jaar. In augustus 2017 telde Goes 8.877 inwoners binnen deze doelgroep. Dit is 26% van het totaal aantal inwoners. Het aandeel jongeren (0-23 jaar) in Goes ligt daarmee iets lager dan het landelijke gemiddelde van 29%.

1.3 Missie en uitgangspunten

We willen dat jongeren gezond en veilig kunnen opgroeien en hun talenten en mogelijkheden kunnen benutten. Dat is onze missie. Hierbij nemen we primair de rol in van regisseur. Dit houdt in dat we ouders, jongeren en initiatieven rondom jongeren willen faciliteren, ondersteunen, stimuleren en zo nodig zelf initiëren. Dit doen we aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- Mogelijk maken dat jongeren kansen en talenten ontdekken en benutten;
- Hulp en ondersteuning zo veel en zo vroegtijdig als mogelijk in de eigen omgeving;
- Inzet voor jongeren op elkaar afstemmen en verbinden;
- De jongere is leidend bij het bepalen wat nodig is;
- Eigen kracht van jongere en zijn omgeving benutten en versterken;
- Door te investeren in kwaliteit, efficiënter omgaan met beschikbare middelen;
- Lokale initiatieven de ruimte geven.

Aan de hand van deze uitgangspunten zijn de speerpunten geformuleerd, binnen de domeinen gezondheid, veiligheid en talent.

1.4 Opzet van het plan

In het volgende hoofdstuk leest u wat de belangrijkste doelen en acties zijn van de domeinen, Talent, Gezondheid en Veiligheid die een bijdrage leveren aan onze uitgangspunten zoals hierboven beschreven. Het plan sluit af met een financieel hoofdstuk waarin op hoofdlijnen is weergegeven welke budgetten betrokken zijn bij de uitvoering.

In overeenstemming met de wens van de jongerenraad hebben we de omvang van dit plan beperkt gehouden en vooral ingezet op concrete acties en doelen.

2. Domeinen jeugdbeleid

Het doel van het jeugdbeleid is integratie op de verschillende beleidsterreinen. Deze terreinen hebben we ondergebracht onder de drie domeinen die leidend zijn in dit plan. Ieder domein bestaat uit meerdere doelen en acties. Deels zijn dit nieuwe acties die ontstaan zijn uit de informatie die we overal hebben opgehaald. Daarnaast hebben we ook een verbinding gelegd met de andere beleidsterreinen waar al acties voor jongeren zijn opgenomen zoals bij sport, cultuur en het gezondheidsbeleid. We willen daarmee bereiken dat we alle inzet voor jongeren op elkaar afstemmen en de mogelijkheden vanuit de verschillende terreinen weten te benutten. Dat betekent bijvoorbeeld dat we bij het beschikbaar stellen van zorg of ondersteuning ook rekening houden met de bijdrage die sport of cultuur kan leveren aan een oplossing voor de hulpvraag. Andersom willen we dat iedereen die in Goes met jongeren werkt weet waar men terecht kan wanneer er zorgen zijn over de jongeren uit zijn of haar omgeving.

2.1 Talent

Een talent is iets dat je vanuit jezelf heel goed kunt. Op het moment dat je op jonge leeftijd ontdekt waar je goed in bent, stelt het je in staat om deze vaardigheid te ontwikkelen en verder uit te bouwen en hoe je dit talent in kunt zetten om anderen te helpen met hun talentontwikkeling. Dit heeft effect op je toekomst en je algehele welzijn, zodat je kunt uitgroeien tot een positief, zelfredzaam en betrokken persoon.

Het belangrijkste doel van opvoeding, onderwijs en werk is om voorwaarden te scheppen voor jongeren om zich nog beter te ontwikkelen en ze te stimuleren het beste uit hun mogelijkheden te halen, waarbij er aandacht is voor de jongeren met wie het minder gaat.

Ouders zijn de eerstverantwoordelijke voor de opvoeding. Zij staan hierin echter niet alleen. De gemeente draagt samen met verschillende partners ook een verantwoordelijkheid om hen daarin te ondersteunen. Verbinden is de uitdaging. Investeren in positieve maatregelen en experimenten, waarmee we er voor zorgen dat jongeren minder snel of geen hulp nodig hebben. Hierbij hebben we aandacht voor het wegnemen van factoren die de ontwikkeling van talent afremmen.

Voorbeeldcasus

Emma (13) woont samen met haar moeder en broertje. Ze is goed in wiskunde en heeft voor zichzelf al besloten dat ze hier later verder in wil studeren. Sinds kort is haar moeder ernstig ziek geworden en komen veel huishoudelijke taken op haar schouders terecht. Emma komt hierdoor slecht tot leren toe en haar schoolprestaties zijn de laatste maanden ook minder. De leraren hebben hun zorgen gedeeld met het Zorg Advies Team (ZAT) dat verbonden is aan de middelbare school, hulpverleners en de gemeente. Samen wordt gewerkt aan een oplossing. Vanuit de Wmo wordt huishoudelijke hulp aangeboden, zodat Emma minder huishoudelijke taken hoeft te doen. Daarnaast is tijdelijk extra ondersteuning vanuit school beschikbaar om Emma te helpen haar schoolprestaties weer op de rit te krijgen. Op deze manier heeft Emma meer tijd om haar passie voor wiskunde verder te ontwikkelen en wordt zelfs overwogen om Emma via extra lesstof meer uitdaging te bieden.

Wat willen we bereiken?

- a. Jongeren doen aan sport, cultuur en of vrijwilligerswerk.
- b. Jongeren zitten op school, hebben werk of zitten in een participatie of zorgtraject.
- c. Jongeren hebben een passende plaats in het onderwijs of de voorschoolse sector.

2.1.1 Jongeren doen aan sport, cultuur en of vrijwilligerswerk

We vinden het belangrijk dat alle jongeren in onze gemeente de ruimte krijgen om hun talent(en) te ontwikkelen, kunnen meedoen aan culturele activiteiten, kunnen sporten en lid kunnen zijn van een (jeugd)vereniging. Sport, spel en cultuur dragen bij aan ontmoeting, ontwikkeling en gezondheid van jongeren. Allerlei voorzieningen op het gebied van cultuur, sport, natuur, spelen en bewegen zijn daarbij van belang. Goes heeft hiervoor een goede basisinfrastructuur: denk hierbij aan onze parken, culturele voorzieningen, sport- en culturele verenigingen, scouting en de inzet van vele vrijwilligers. Door vanuit verschillende domeinen de jeugd te stimuleren om te participeren worden talenten, competenties en vaardigheden van jongeren herkend, erkend en benut. Dit vergroot hun ontwikkelingskansen.

Om jongeren te laten participeren is het belangrijk om bij hun drijfveren en motivaties aan te sluiten en rekening te houden met de verschillende ontwikkelingsstadia. Vooral bij jongeren veranderen de activiteiten in de vrije tijd in snel tempo. Ze zijn onderhevig aan mode, media en actualiteit. Niet elke jongere heeft dezelfde mogelijkheden of interesses. Niet ieder gezin heeft ook de financiële mogelijkheden hiervoor. Kinderen mogen niet de dupe zijn van financiële problemen thuis. Wij willen dat iedereen dezelfde mogelijkheden krijgt en bieden ondersteuning om jongeren te laten deelnemen aan activiteiten. Uit de gesprekken met ouders en professionals blijkt vaak dat veel financiële regelingen niet bekend zijn. We zetten daarom vanuit het jeugdbeleid in op extra promotie van de bestaande regelingen.

Belangrijkste ontwikkelingen

In verhouding tot andere gemeenten van vergelijkbare omvang heeft Goes veel voorzieningen. Goes heeft een centrumfunctie voor het onderwijs, cultuur, sport en vrijetijdsbesteding.

Als onderdeel van het strategische issue “Kwaliteit van voorzieningen” uit het collegeprogramma is de vernieuwing van de culturele voorzieningen in de afgelopen periode met voorrang opgepakt. Uitgangspunt is efficiënter gebruik maken van bestaande panden. De Muziekschool is inmiddels verhuisd naar het Cultuurhuis (Westwal 45) en Podium 't Beest is gerenoveerd. Hierdoor kan optimaal gebruik worden gemaakt van de ruimten in het Cultuurhuis, de Mythe en 't Beest en is de kans op synergie tussen de functies theater, muziekonderwijs en poppodium het grootst. Clustering versterkt de samenwerking. Ook met betrekking tot de bibliotheek wordt momenteel onderzocht op welke wijze we deze functie kunnen versterken. Daarnaast is ook het museum aan het zoeken naar nieuwe vormen van samenwerking, zowel inhoudelijk als in het gebouw.

Inhoudelijk zien we bij de culturele organisaties een beweging richting het onderwijs. Dit vinden we een goede ontwikkeling die we willen stimuleren. Cultuureducatie leert je reflecteren op de omgeving, het leert je op een creatieve manier met problemen en uitdagingen omgaan.

Onze centrumfunctie op het gebied van sport is het meest zichtbaar bij het Schenge en het Omnium. Dit jaar wordt de realisatie van een toekomstgericht sportpark het Schenge afgerond. In de visie Sport, Bewegen en Gezondheid staan 18 ambities vermeldt, die in samenhang met partners (Stichting Maatschappelijk Werk en Welzijn Oosterschelderegio (SMWO), Onderwijs, zorg) worden opgepakt. Naast plezier levert sport ook een bijdrage aan onder andere gezondheid en sociale cohesie.

Uit de Jeugdmonitor 2015 onder 14/15 jarigen blijkt dat 67% van deze jongeren lid is van een sportvereniging. Dit wijkt positief af van andere Zeeuwse gemeenten en dit willen we graag verder stimuleren.

Een aantal jaren geleden waren scholen verplicht tot het uitvoeren van maatschappelijke stages. Scholieren leerden hier te werken voor maatschappelijke instellingen, zoals verzorgingstehuizen. Hiermee werd beoogd om de maatschappelijke betrokkenheid van jongeren te vergroten, maar het hielp hen ook bij het ontdekken van hun talent. Deze maatschappelijke stages zijn niet meer verplicht. In aansluiting op het collegeprogramma 2014-2018 is hier op enkele Goese scholen nog wel uitvoering aan gegeven. Dit willen we verder blijven stimuleren.

Aanpak

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Hoe gaan we dat meten?	Beoogd resultaat in 2022
De sociale omgeving van jongeren wordt toegerust om talent te signaleren en de jongere te stimuleren hier iets mee te doen.	1 x per jaar organiseren van een bijeenkomst waardoor vrijwilligers en professionals elkaars mogelijkheden weten in te zetten.	Evaluatie jaarlijkse bijeenkomst.	Partijen signaleren talent bij jongeren en weten elkaar hiervoor in te zetten.
Alle jongeren de mogelijkheid bieden om te kunnen meedoen aan sport, spel en cultuur.	Promoten sport- en cultuuraanbod.	Jaarcijfers van verenigingen en organisaties, Zeelandscan.	5% meer jongeren doen aan sport en cultuur dan in 2017

	Voortzetten en promoten Jeugdcultuurfonds en Jeugdsportfonds.	Jaaroverzichten Sport- en cultuurfonds.	7 nieuwe deelnemers per jaar.
	Onderzoeken haalbaarheid skatepark Goes.	Collegebesluit	Alle voor- en nadelen van een skatepark voor Goes zijn in beeld.
Kwaliteit van sport in het basisonderwijs bevorderen	Inzetten van het project schoolsport van het SMWO in samenwerking met het CIOS	Jaarverslag SMWO	50 % van de scholen neemt deel aan het project.
	Stimuleren van gymlessen die door het CIOS worden gegeven.	Jaarlijks overzicht CIOS	Groei van 2 scholen per jaar
Vroegsignalering en preventie binnen sport- en cultuur bevorderen.	Gerichter inzetten combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches in buurt en samenwerking met onderwijs/zorg.	Jaarverslag SMWO	Gerichtere aanpak op wijkniveau
	Vrijwilligers coachen in het vroegtijdig signaleren van problematiek.	Monitor CJG	Jaarlijks wordt één bijeenkomst georganiseerd.
Stimuleren cultuur- / muziekeducatie op school	Via subsidiering Zeeuwse Muziekschool, Cultuurkwadraat en Centrum Kunst en CultuurEducatie, Culturele instellingen	Jaarverslagen Zeeuwse Muziekschool, Cultuurkwadraat en Centrum KCE.	80% van de scholen neemt deel aan programma's van de gesubsidieerde instellingen
Jongeren ontdekken hun talent	Mogelijkheden onderzoeken om de maatschappelijke stage op meer scholen in het voortgezet onderwijs in Goes in te voeren.	Gespreksverslagen met VO-scholen over de mogelijkheden voor maatschappelijke stages	Minstens 75% van de Goese jongeren van 16 jaar heeft een maatschappelijke stage gedaan.
	Het organiseren van een talentenfestival.	Evaluatie en bezoekersaantal bijeenkomst.	Ieder jaar wordt een talentenfestival georganiseerd.

Belangrijkste samenwerkingspartners:

- Sportaanbieders
- Omnium
- Cultuurverenigingen
- Onderwijs
- Culturele instellingen
- SMWO
- Bedrijven / Ondernemers

2.1.2 Jongeren zitten op school, hebben werk of zitten in een participatie- of zorgtraject.

We willen alle kinderen in het onderwijs gelijke kansen bieden. Kinderen met dezelfde capaciteiten moeten dezelfde kansen krijgen, ongeacht de thuissituatie of herkomst.

Sinds 2017 is gemeente Goes aangesloten bij het landelijk platform *gelijke kansen alliantie*. Een initiatief van de Rijksoverheid om kinderen met gelijke niveaus, maar andere achtergronden toch dezelfde kansen te bieden. Ook vanuit scholen zien we steeds vaker initiatieven ontstaan om sociaal economische ongelijkheden tussen kinderen zoveel mogelijk te verkleinen om de kinderen allemaal zo optimaal mogelijke ontwikkelingskansen te bieden.

Belangrijkste ontwikkelingen

In Goes heeft ongeveer 20% van de peuters een ontwikkelingsachterstand (doelgroeppeuters). Hiervoor wordt ingezet op het peuterwerk en de voor- en vroegschoolse educatie. Verschillende organisaties in onze gemeente hebben een aanbod voor kinderen die al op 2-jarige leeftijd een dreigende achterstand hebben op taal of sociaal-emotioneel gebied. Wij verstrekken voor deze kinderen subsidie voor het volgen van een extra dagdeel voorschool. Daarnaast ondersteunen we ouders in wat zij zelf kunnen bij de ontwikkeling van hun kind. Dit doen we onder andere via het consultatiebureau en het 18-maanden huisbezoek van de GGD, maar ook bijvoorbeeld door een boekstart koffertje via de bibliotheek beschikbaar te stellen.

Op dit moment is het percentage schooluitval 1,4%. Dit is niet veel, maar we willen dit graag nog verder omlaag brengen. Door op scholen aanwezig te zijn, deel te nemen aan het Zorg Advies Team (ZAT) en vroeg contacten te leggen probeert het RBL het percentage school uitvallers nog verder te beperken. Het aantal jongeren dat begeleid wordt door het RBL is gestegen met 4% ten opzichte van vorig jaar. Deze stijging is met name te verklaren door de extra inzet voor jongeren in een kwetsbare positie. Momenteel is bureau leerplicht nog niet zichtbaar binnen het primair onderwijs. Om meer in te zetten op preventie, en om zorgen eerder te signaleren, is het een wens van het bureau leerplicht om zich ook meer te gaan laten zien op het primair onderwijs om ook daar de docenten te ondersteunen in de mogelijkheden die er zijn om kinderen een mooie schoolloopbaan te laten hebben, een diploma te laten behalen en daarmee een goede kans op de arbeidsmarkt. Op dit moment is er veel aandacht voor de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Dit willen we verder versterken.

Aanpak

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Hoe gaan we dat meten?	Beoogd resultaat in 2022
Alle peuters bij wie een achterstand wordt geconstateerd, hebben de mogelijkheid om in de voorschool extra aandacht en tijd te krijgen.	Subsidiëren van de kinderopvang om doelgroeppeuters kosteloos extra dagdelen voorschool aan te bieden.	Op basis van cijfers GGD	50% van de doelgroeppeuters wordt bereikt en bij hen is de achterstand voorafgaande aan de basisschool ingehaald of tot een minimum beperkt.
Kinderen, bij wie in de basisschoolleeftijd een tijdelijke achterstand wordt geconstateerd, hebben de mogelijkheid om dit in te halen.	Subsidiëren van schakelklassen, waarin bijscholing wordt gegeven.	Jaarverslag schakelklas	Alle kinderen met een tijdelijke taalachterstand hebben de mogelijkheid deze in te halen.
Stimuleren leesbevordering, leesplezier ten behoeve van taalontwikkeling, betere prestaties op school.	Het project Bibliotheek Op School opstarten en uitvoeren.	Landelijke monitor Bibliotheek op School	80% van de Goese basisscholen neemt deel aan programma Bibliotheek op School
Jongeren die dreigen uit te vallen worden in een vroeg stadium gesignaleerd en begeleid.	Leerplicht is aanwezig bij de Zorg Advies Teams in het Voortgezet onderwijs.	RBL (leerplicht) cijfers	Er zijn minder voortijdige schoolverlaters dan in 2017. Streven is om in 2022 uit te komen op 1,2%.
Voor kinderen die in de thuissituatie lastig tot leren komen, bestaat de mogelijkheid om, indien nodig begeleid, huiswerk te maken.	In samenwerking met het onderwijs en andere partners wordt een verlengde schooldag mogelijk gemaakt	Cijfers VO-scholen, jaarverslag SMWO	Bij alle scholen in het voortgezet onderwijs bestaat de mogelijkheid voor een verlengde schooldag.

Bevorderen aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt	De trajectbegeleiders van het bureau leerplicht bieden in samenwerking met het werkgeversservicepunt een traject aan om voor iedere jongere die dat nodig heeft aansluitend aan zijn/ haar onderwijs-loopbaan een geschikte plek op de arbeidsmarkt te realiseren	Cijfers jaarverslag RBL (leerplicht)	Elke jongere die dat nodig heeft krijgt adequate begeleiding richting werk. Voor Goes gaat dit nu om 109 plaatsingen.
Extra aandacht voor kwetsbare jongeren, met name van praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs	Inzet van trajectbegeleiders van het bureau leerplicht die jongeren in complexe situaties begeleiden naar een combinatie van onderwijs, zorg, dagbesteding of werk	Cijfers jaarverslag RBL (leerplicht)	Voor alle kwetsbare jongeren wordt een traject op maat gerealiseerd. Voor Goes gaat dit om 25 jongeren per jaar.
Verbinding Zorg en Werk	Uitvoeren Zeeuws plan van aanpak ter versterking van de verbinding tussen de GGZ-sector en de arbeidsmarkt.	Jaarverslag Arbeidsmarkt regio	Meer jongeren met psychische aandoeningen worden aan werk geholpen.

Belangrijkste samenwerkingspartners:

- RBL
- Kinderopvang
- Onderwijs
- Samenwerkingsverbanden onderwijs
- Arbeidsmarktregio
- Werkgeversservicepunt (WSP)
- Stichting Leergeld
- GGD.

2.1.3 Jongeren hebben een passende plaats in het onderwijs of de voorschoolse sector.

Ieder kind heeft recht op de beste kansen om zich optimaal te ontwikkelen. De meeste kinderen ontwikkelen zich goed. Een klein deel heeft echter extra ondersteuning nodig. Hiervoor zijn goede opvoeding, onderwijs, opvang, ondersteuning en/of hulpverlening nodig, maar vooral ook goede afstemming daartussen. Deze samenwerking is essentieel.

Scholen en kinderopvang zijn een belangrijke signaleerder van eventuele problemen bij een jongere. Voor de jeugdhulp zijn scholen en kinderopvang daarom ook een onmisbare partner. Andersom geldt dat ook. Jeugdhulp kan scholen en kinderopvang ondersteunen in hun signaleringsfunctie. De gemeente kan hierin een belangrijke regierol vervullen. Samen bereik je meer en is er beter zicht op wat er nodig is om jongeren op tijd de juiste ondersteuning te bieden.

Belangrijkste ontwikkelingen

Gemeente Goes heeft 18 scholen voor primair onderwijs en vijf scholen voor speciaal onderwijs. Deze scholen hebben een verschillende grondslag. Er zijn scholen voor openbaar onderwijs, Rooms Katholieke scholen en Reformatorische scholen. Tevens is er een school gestoeld op het Montessoriprincipe. Er zijn vier scholengemeenschappen voor voortgezet onderwijs. Deze scholengemeenschappen hebben hun onderwijs over verschillende dependances verdeeld. Daarnaast zijn er twee MBO-instellingen. Er is geen HBO school of een universiteit in onze stad.

Sinds schooljaar 2014-2015 is de wet Passend Onderwijs van kracht. Deze wet beoogt dat alle kinderen, ongeacht een eventuele beperking naar school kunnen in hun eigen buurt. Wanneer een kind op school wordt ingeschreven heeft deze school een zorgplicht naar het kind.

Een nationale ontwikkeling is de opkomst van integrale kindcentra (IKC). Onderwijs en kinderopvang zoeken een steeds verdergaande samenwerking, tot eventueel zelfs het vormen van een organisatie. Ook in Goes zijn kinderopvang en onderwijs aan het kijken naar mogelijkheden voor de ontwikkeling van IKC's, waaronder in Kloetinge. Een betere of natuurlijkere aansluiting tussen kinderopvang en school vinden we een prima ontwikkeling. Maar hierbij moet tevens gekeken worden naar middelen en huisvestingsmogelijkheden. Hierbij wordt aangesloten bij het beleidsplan onderwijshuisvesting "stip op de horizon". Hierin staat dat het aantal schoolgebouwen gaat verminderen. Onderzocht wordt nog wat dit voor gevolgen heeft voor de mogelijkheden van de kinderopvang om gezamenlijk met de scholen in een pand te zitten.

Voor de afstemming tussen onderwijs en overheid is in de wet geregeld dat we met elkaar OOGO moeten voeren, het op overeenstemming gericht overleg. In de Oosterschelderegio doen we dat in de regionaal educatieve agenda (REA). Hierin is het onderwijs, de gemeenten en de kinderopvang vertegenwoordigd. Ook is het REA inmiddels verbonden met de Zeeuwse Werkkamer voor de koppeling met de Arbeidsmarkt. Er is blijvend aandacht voor de functionaliteit van het overleg.

We willen toe naar een zo inclusief mogelijke samenleving. Voor iedereen, ongeacht achtergrond of opleidingsniveau is een plaats in onze samenleving. Dit geldt voor zowel scholen als de kinderopvang. Scholen dienen te voldoen aan de wet Passend Onderwijs, die stelt dat kinderen zo lang mogelijk in een reguliere setting naar school moeten gaan. We willen dit ook gaan realiseren op de kinderopvang

Aanpak

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Hoe gaan we dat meten?	Beoogd resultaat in 2022
Voorkomen dat jongeren tussen wal en schip vallen door duidelijkheid te scheppen wanneer ondersteuning vanuit zorg dan wel onderwijs bekostigd wordt.	Opstellen afwegingskader afstemming onderwijs-zorg.	Monitor CJG, evaluatie afwegingskader onderwijs-Zorg	Het afwegingskader onderwijs-zorg is operationeel en wordt zo nodig jaarlijks bijgewerkt.
Bevorderen aansluiting tussen kinderopvang, basisschool en naschoolse voorzieningen.	We onderzoeken samen met het onderwijs, de kinderopvang en naschoolse voorzieningen per locatie wat de mogelijkheden zijn om onderdelen te bundelen bijvoorbeeld via het IKC concept.	Aantal locaties dat zich ontwikkelt tot integrale voorziening.	50% van de basisscholen en kinderopvang-voorzieningen maakt onderdeel uit van een integrale voorziening.
Afstemming met het onderwijs.	Een goed gestructureerde Regionaal Educatieve Agenda (REA) en Lokaal Educatieve Agenda (LEA), die jaarlijks geëvalueerd wordt.	Evaluatieverslag	Er is afstemming waarbij met regelmaat door beide partijen relevante onderwerpen ter discussie worden aangedragen en afspraken worden gemaakt.
Signalen van zorg bij kinderen worden in een vroegtijdig stadium gesignaleerd.	Samenwerking tussen professionals verder optimaliseren. Handvaten en instructie geven voor vroegtijdig signaleren	Monitor CJG	Professionals hebben handvaten voor het signaleren, weten wie ze moeten inlichten en geven signalen vroegtijdig door aan het CJG.

Kinderen kunnen zo lang mogelijk gebruik maken van reguliere kinderopvang	In samenwerking met Juvent gaan we een medewerker inzetten in de reguliere kinderopvang, om daar de pedagogisch medewerkers te ondersteunen en te helpen bij observaties.	Evaluatie verslag van de pilot BSO+	Kinderen met gedrag dat minder goed aansluit op de groep zijn eerder in beeld, waardoor het kind geholpen en gehoord wordt en eventuele problemen uit blijven.
---	---	-------------------------------------	--

Belangrijkste samenwerkingspartners:

- Onderwijs
- Kinderopvang
- RBL
- Samenwerkingsverbanden onderwijs
- CJG

2.2 Gezondheid

Als alle mogelijkheden en kansen aanwezig zijn voor jongeren om talenten te ontwikkelen maar hun gezondheid werkt niet mee dan is het zaak om de juiste ondersteuning te bieden zodat ze zo snel als mogelijk de draad weer kunnen oppakken. Als dat niet mogelijk is, leveren we zorg en ondersteuning die bijdraagt aan het stabiliseren van de situatie.

Voorbeeldcasus

Joost (15) heeft weinig aansluiting met zijn leeftijdsgenoten op de middelbare school. Als er feestjes worden georganiseerd wordt hij niet uitgenodigd. Hij voelt zich hierdoor vaak somber en depressief. De ouders van Joost maken zich ontzettend druk en vragen hulp bij het CJG om in aanmerking te komen voor een training, waarbij Joost leert om te gaan met zijn depressieve gevoelens. Het CJG organiseert een intake en onderzoekt samen met de familie wat de beste oplossing zou kunnen zijn. Tijdens het intakegesprek blijkt dat Joost eigenlijk graag zou gaan sporten, maar het als een drempel ervaart om in zijn eentje naar een sportvereniging te gaan. In gezamenlijkheid wordt daarom afgesproken om via het SMWO een kennismakingsgesprek te organiseren met een lokale sportvereniging. Het resultaat is dat Joost een sport gaat beoefenen en hierdoor nieuwe vrienden leert kennen, waarmee hij leuke dingen gaat doen. Zijn depressieve klachten nemen hierdoor ook af.

Onder gezondheid verstaan we leefstijl, sociaal emotionele gesteldheid en algemene gezondheid. Binnen deze onderdelen richten we ons enerzijds op preventie en bewustwording en anderzijds op het organiseren van laagdrempelige en snel beschikbare hulp wanneer dat nodig is.

Wat willen we bereiken?

- a. Jongeren hebben een gezonde leefstijl.
- b. Jongeren hebben een goede sociaal emotionele gezondheid.
- c. Jongeren hebben een goede algemene gezondheid.

2.2.1 Jongeren hebben een gezonde leefstijl

Een gezonde leefstijl helpt om je fit en actief te voelen en de uitdagingen van alledag goed aan te kunnen. Voor een gezonde leefstijl is het noodzakelijk de juiste keuzes te maken over bewegen en voeding maar ook het omgaan met drugs, seksuele omgang, sociale media, roken en alcohol. Ouders hebben hierbij een voorbeeldfunctie en zijn hiervoor zelf verantwoordelijk richting hun kinderen. De gemeente helpt ouders hierbij door in te zetten op preventie en bewustwording. Kinderen, jongeren en hun ouders worden zich steeds bewuster van de voordelen van gezond leven, bewegen en eten.

Belangrijkste ontwikkelingen

Goese jongeren hebben minder vaak overgewicht (11,6%) dan andere Zeeuwse jongeren. Wel zien we dat dit in 2015 met 1% is toegenomen. In het vorige jeugdbeleid was dit een van de speerpunten en dit blijft een zorgelijke ontwikkeling. 1 op de 10 jongeren kampt met overgewicht. Ook blijkt dat onze jongeren minder vaak voldoen aan de landelijke beweegnorm, dan in andere gemeenten in

Zeeland. Een andere zorgelijke ontwikkeling is dat, naast overgewicht, ook ondergewicht een steeds vaker voorkomend probleem is.

Een andere belangrijke ontwikkeling zien we op het gebied van voeding. 60% van de Goese jongeren eet niet voldoende groente of fruit. Ook zijn de zoete cafeïne houdende energydrinks enorm populair, we zien daarbij een toename in het gebruik. Daarnaast hebben jongeren in onze enquête op Facebook aangegeven dat ongezond eten op veel plaatsen goedkoper is dan gezond eten. Met name in veel schoolkantines. Dit demotiveert ze om gezonde voeding te kopen.

Het aantal jongeren dat rookt en drinkt is in de periode van 2011 tot en met 2015 afgenomen. Dit kan mede veroorzaakt zijn door de verhoogde leeftijdsgrens voor het gebruik van alcohol en de grote inzet vanuit het Zeeuwse project Laat ze Niet (ver)zuipen, om de gevolgen van schadelijk alcoholgebruik onder de aandacht te brengen. Daarnaast is de afgelopen tijd veel geïnvesteerd in preventie op scholen en bij verenigingen. Dit betekent niet dat dit onderwerp aan onze aandacht ontsnapt. Uit gesprekken met jongerenwerkers blijkt dat het algemene gebruik dan wel terugloopt, maar dat er door een selecte groep meer zwaardere middelen worden gebruikt zoals harddrugs en sterke dranken.

Aanpak

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Hoe gaan we dat meten?	Beoogd resultaat in 2022
Het aantal jongeren met een gezond gewicht neemt toe.	We voeren hiervoor het project "Goes gezond, samen in beweging" uit en het Jeugdsportfonds blijft beschikbaar.	Jeugdmonitor 2022, periodiek gezondheidssonderzoek GGD.	Het aantal jongeren met overgewicht is in 2022 minder dan 10%.
Meer jongeren eten groente en fruit	Samen met de scholen en andere partners zetten we in op 'de Vitale revolutie'. Bijvoorbeeld door het project 'gezonde schoolkantines'	Jeugdmonitor 2022, periodiek gezondheidssonderzoek GGD	Het aantal jongeren dat groenten en fruit eet is in 2022 met 5% toegenomen ten opzichte van 2015.
Het aantal jongeren dat drinkt, rookt of drugs gebruikt neemt verder af.	Inzet jongerenwerk op straat en uitvoering van het project 'alcohol en drugs'. Voorlichting gericht op jongeren en ouders.	Periodiek gezondheidssonderzoek GGD	Het aantal jongeren dat drinkt, rookt of drugs gebruikt is met 5% afgenomen in 2022 ten opzichte van 2015
Jongeren zijn zich meer bewust van hoe zij moeten omgaan met alcohol, drugs en seksuele omgang.	Inzetten op preventie activiteiten.	Jaarverslag Indigo/SMWO	Jaarlijks worden op iedere school in Goes tenminste tweemaal preventie activiteiten georganiseerd.
Het aantal jongeren dat in het ziekenhuis belandt na overmatig drank of drugsgebruik neemt af.	Inzet jongerenwerk op straat, preventie activiteiten bij scholen en verenigingen	Cijfers project laat ze niet (ver) zuipen. Cijfers periodiek gezondheidssonderzoek GGD.	Het aantal jaarlijkse ziekenhuisopnames is in 2022 afgenomen ten opzichte van 2017.

Belangrijkste samenwerkingspartners:

- GGD
- Sport aanbieders
- Indigo
- SMWO
- Onderwijs

2.2.2 Jongeren hebben een goede sociaal emotionele gezondheid

Bij een sociaal emotionele gezondheid gaat het over hoe jongeren zich (psychisch) voelen en functioneren thuis, op school en/of op het werk. In de meeste gevallen functioneren jongeren prima en worden ze gesteund door hun omgeving. Er zijn daarentegen ook situaties waarin zij deze steun om uiteenlopende redenen missen of onvoldoende ontvangen en daardoor vastlopen (bijvoorbeeld in gevallen van verwaarlozing, misbruik, ingrijpende gebeurtenissen of opvoedproblemen in het gezin). Ook pestgedrag, stress en traumaverwerking kunnen ervoor zorgen dat de sociaal emotionele gezondheid van jongeren afneemt.

Sinds de transitie van de jeugdzorg is de gemeente verantwoordelijk voor de volledige jeugdzorg en de jeugdgeestelijke gezondheidszorg. Dat betekent dat we niet alleen meer werken aan de preventieve inzet op dit onderwerp maar dat we ook verantwoordelijk zijn voor de daadwerkelijke zorg en ondersteuning wanneer dat nodig is. Hierdoor zijn we als gemeente in staat om op lokaal niveau de omgeving van een jongere beter bij de situatie te betrekken.

Belangrijkste ontwikkelingen

Samen met de andere Zeeuwse gemeenten sluiten we via de Inkooporganisatie jeugdhulp Zeeland gezamenlijk contracten af met de zorgaanbieders voor jeugdzorg. Voor de specialistische zorg werken we ook beleidsinhoudelijk samen. In lijn met de transformatiegedachte in het sociaal domein zetten we in op een verschuiving van de specialistische jeugdzorg naar de minder zware variant van ondersteuning. Hiervoor is het noodzakelijk dat instellingen (zoals Emergis en Juvent) hun zorgaanbod deels gaan ombouwen van intramurale voorzieningen (hulp binnen de muren van een instelling) naar ondersteuning in de eigen woon- en leefomgeving. De uitvoering van deze ombouw vindt plaats vanaf 2018.

De gemeente vormt de spin in het web als het gaat om het verbinden van netwerkpartners, initiatieven, inwoners en projecten. Van daaruit hebben we het beste zicht op wie wat doet en kan betekenen voor een ander. Opvoeden is moeilijk en roept vaak veel vragen op. Laten we daarom als professionals en vrijwilligers er zijn voor de ouders en hen helpen bij de opvoeding wanneer dat nodig is. Dit het liefst zo vroeg mogelijk. De gemeente kan hierin faciliteren. Partners bij elkaar brengen en een sluitend netwerk vormen.

Vanuit ons Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en via andere partners zien we vanaf 2015 een toename in het aantal complexe casussen. We willen een beroep op de specialistische jeugdzorg en plaatsing in een instelling zo veel als mogelijk voorkomen. Dit doen we door in te zetten op preventie en jongeren zo vroeg mogelijk de hulp aan te bieden wanneer dat nodig is (bijvoorbeeld via een inloophuis voor jongeren en direct en gratis toegankelijke zorg). Daarnaast investeren we in nazorg waarmee we terugval willen voorkomen.

Jongeren in de leeftijd van 12 tot en met 23 jaar hebben in de Facebook enquête aangegeven dat wanneer zij zich minder gezond voelen, dit met name komt doordat zij veel stress ervaren en slecht slapen. Dit was een van de belangrijke uitkomsten uit de enquête en verdient dus een aanpak. Uit gesprekken met de Jongerenraad Goes blijkt ook dat het bij veel jongeren onduidelijk is waar ze hulp kunnen vragen, als ze al weten dat de mogelijkheid er is (of dat jongeren helemaal niet weten dat ze hulp kunnen vragen). Dit is in de enquête en tijdens onze gesprekken met ouders en professionals bevestigd. Zelfs professionals weten nog niet altijd waar ze terecht kunnen. Samen met onze partners willen we daarom werken aan het beter positioneren en bekend maken van onze voorzieningen. Daarbij besteden we ook aandacht aan het aanbod vanuit andere wetgeving, met name wanneer men de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt. Vanaf dat moment valt de ondersteuning niet langer onder de Jeugdwet maar onder de Wmo, Zorgverzekeringswet of de wet langdurige zorg.

Tenslotte zien we door de toestroom van vluchtelingen uit oorlogsgebieden ook een toename in het aantal jongeren met oorlogstrauma's. Op dit moment is er in Zeeland nog onvoldoende capaciteit en kennis beschikbaar om alle jongeren de juiste ondersteuning te bieden bij oorlogstrauma's. Dit komt met name doordat er onvoldoende behandelaars zijn die naast het omgaan met trauma's ook over de juiste taalvaardigheid beschikken.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Hoe gaan we dat meten?	Beoogd resultaat in 2022
In samenwerking met andere Zeeuwse gemeenten zorgen we ervoor dat de specialistische jeugdzorg zo optimaal als mogelijk wordt ingezet.	Uitvoering van de provinciale innovatievoorstellen waarmee het specialistische jeugdzorgaanbod vaker in de eigen woon- en leefomgeving wordt ingezet.	Jaarcijfers inkoop jeugdhulp Zeeland.	De vraag naar intramurale specialistische bedden is met tenminste 7% verminderd ten opzichte van 2017 door een ambulant alternatief beschikbaar te stellen.
Jongeren laagdrempelige hulp bieden die gratis, snel (en zo mogelijk anoniem) beschikbaar is op een centrale plaats in Goes. (Hier kunnen zij ook terecht voor vragen over stress in aansluiting op de enquête).	Pilot voor het oprichten van een inloophuis voor jongeren.	Evaluatie pilot	Jaarlijks maken tenminste 150 jongeren gebruik van het inloophuis.
	Uitvoering Pilot voor het instellen van een praktijkondersteuner Jeugd en Gezin in samenwerking de huisartsen.	Evaluatie pilot	De praktijk-ondersteuner Jeugd en Gezin geldt als voorportaal naar alle basis GGZ trajecten uit de gemeente.
	Meer expertise bij voorliggende voorzieningen als het SMWO, zodat zij bij meer hulpvragen kunnen helpen (zoals helpen bij het invullen van formulieren en lichte opvoedvragen).	Jaarverslag SMWO, CJG Monitor	Geïndiceerde zorg is voor tenminste 10% vervangen door een alternatief te bieden vanuit algemene voorzieningen.
Jongeren, ouders, vrijwilligers en professionals weten waar ze met hun zorgen, vragen en signalen terecht kunnen.	Verduidelijking van de rol en taak van het CJG ten aanzien van inwoners, instellingen en andere partners.	Beleidsplan CJG inclusief een communicatie-traject	Het CJG heeft duidelijk waar het voor staat en dit is bekend bij eenieder.
	Samen met de jongerenraad ontwikkelen we een flyer, website of app die jongeren helpt hulp te vinden.	Jaarlijks cliëntervaringsonderzoek.	Jongeren weten waar ze terecht kunnen met hulpvragen
Bevorderen van zelfstandigheid bij jongeren.	Uitvoering van de pilot De Wissel; waarbij jongeren geleerd wordt om voor zichzelf te zorgen (koken, maar ook formulieren invullen e.d.)	Evaluatie van de Pilot	De leerlingen van De Wissel zijn voorbereid op de overgang naar volwassenheid en bij positieve evaluatie wordt de pilot voortgezet en uitgebreid
	Het faciliteren van een toekomstgesprek met jongeren die jeugdzorg ontvangen en binnen een halfjaar 18 worden. Met als doel na te gaan op welke onderdelen extra hulp of inzet nodig is (werk, wonen, inkomen en zorg).	CJG Monitor	Iedere jongere die jeugdzorg ontvangt wordt een halfjaar voor het bereiken van het 18 ^{de} levensjaar uitgenodigd voor een gesprek.

Een soepele overgang van hulp en ondersteuning vanuit de Jeugdwet naar andere wetgeving (Wmo, Zvw, Wlz)	Uitvoeren acties uit het regionaal plan van aanpak 18-/18+	Jaarlijks cliëntervaringsonderzoek.	Iedere jongere wordt een halfjaar voordat de hulp afloopt indien van toepassing geholpen met de overdracht naar andere wetgeving.
Er is een sluitende aanpak voor jongeren met een oorlogstrauma.	Alle partners die betrokken zijn bij vluchtelingen en statushouders werken gezamenlijk één aanpak uit.	Collegebesluit	Er is een plan beschikbaar.

Belangrijkste samenwerkingspartners:

- Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland
- Centrum voor Jeugd en Gezin Goes
- Zorgaanbieders jeugdhulp Zeeland.
- Jongerenraad Goes.
- GR de Bevelanden, afdeling WIZ

2.2.3 Jongeren hebben een goede fysieke gezondheid

Jeugdgezondheidszorg richt zich op verschillende levensfasen. Alle Zeeuwse jongeren van 0 tot 19 jaar worden gezien door jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen van de GGD Zeeland. Zij onderzoeken hoe het met hen gaat en of zij zich goed ontwikkelen (motorisch, zintuigelijk, sociaal, emotioneel of verstandelijk). Ook wordt onderzocht of de taalvaardigheid voldoende ontwikkelt. Ouders worden ondersteund bij alle vragen, twijfels of zorgen over groei, ontwikkeling en gedrag. Dit gebeurt onder andere via de consultatiebureaus, scholen en het CJG.

Gemeenten zijn op basis van de Wet Publieke gezondheid verantwoordelijk voor de publieke gezondheidszorg. De taken hiervoor zijn vastgelegd in een basistakenpakket dat iedere gemeente ten minste verplicht is af te nemen. Het gaat dan over:

- screening en vaccinaties
- voorlichting, advies, instructie en begeleiding;
- beïnvloeden van gezondheidsbedreigingen;
- zorgsysteem, netwerken, overleg en samenwerking.
- monitoring en (vroeg)signalering;
- inschatten zorgbehoefte;

Deze taken zijn belegd bij de GGD Zeeland.

Belangrijkste ontwikkelingen

Uit een analyse van het klantenbestand van het CJG in Goes, blijkt dat we een gedeelte van de zwaardere hulpvragen hadden kunnen voorkomen door vroegtijdig hulp in te schakelen. Omdat de GGD in veel van de levensfasen van kinderen betrokken is, gaat zij de komende tijd meer investeren in het vroegtijdig signaleren van problematiek via het netwerk integrale vroeghulp van de GGD.

Naast de bovenstaande basistaken voert de GGD Zeeland ook een aantal aanvullende preventieve diensten voor Goes uit. Het betreft onder andere:

- kortdurende opvoed (video) hometrainingen;
- 18-maanden huisbezoek;
- deelname jeugdarts aan het kernteam CJG/gebiedsteams;
- prenatale zorg; en
- deelname kernteam Zorg Advies Team (pilot).

Jaarlijks zal beoordeeld worden of de bovenstaande aanvullende diensten voldoende aansluiten bij de ontwikkelingen in de gemeente.

Aanpak

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Hoe gaan we dat meten?	Beoogd resultaat in 2022
Voldoen aan wettelijke plicht door afname basistaken GGD	Uitvoering basistakenpakket	Jaarverslag GGD	GGD voert de basistaken uit conform wettelijke eisen en voorschriften.
Inzetten op vroegtijdige signalering	Versterken netwerk Integrale vroeghulp in samenwerking met zorgaanbieders. Inkoop aanvullende diensten GGD.	Jaarverslag netwerk integrale vroeghulp	Het aantal Goese jongeren dat via het netwerk Integrale vroeghulp wordt gesignaleerd is toegenomen tot tenminste 15 per jaar in 2022.
	Beter benutten huidige contactmomenten (18 mnd huisbezoek, bezoeken consultatiebureau enz)	Jaarverslag GGD	Partners zijn op de hoogte van de signalen uit de contactmomenten en kunnen hier op inzetten
Passende extra ondersteuning voor het gezin.	Jaarlijkse inkoop aanvullende diensten GGD	Jaarverslag GGD	De aanvullende diensten GGD sluiten aan bij opvoedvragen en ondersteuning van Goese ouders/verzorgers.

Belangrijkste samenwerkingspartners:

- GGD
- CJG
- Zorgaanbieders

2.3 Veiligheid

Als de veiligheid voor jongeren in het gezin, op school of bij een (sport)vereniging niet gewaarborgd is kan dit gevolgen hebben voor de ontwikkeling van gezondheid of talent. Bijvoorbeeld wanneer het gezin geen rustige of veilige plek is om met vrienden af te spreken of huiswerk te maken. Ook kan het zijn dat jongeren zich niet veilig voelen doordat ze gepest worden. Om verschillende redenen bestaat ook de kans dat ze op straat gaan rondhangen en vervolgens anderen tot last zijn.

Voorbeeldcasus

Tygo (17) is iedere avond met zijn vrienden te vinden op het lokale trapveldje. De afgelopen tijd klagen buurtbewoners over geluidsoverlast en de afval die daar wordt achtergelaten. Andere kinderen voelen zich onveilig en durven niet meer op het trapveldje te spelen. De jongerenwerkers van het SMWO komen iedere week langs op het trapveldje en zijn op de hoogte van de situatie. Ze spreken Tygo en zijn vrienden hier op aan. Wat blijkt is dat de jongeren zich vooral vervelen. Het jongerenwerk onderzoekt daarom samen met de jongeren wat voor activiteiten ze leuk vinden. Tygo wil graag leren hoe hij later een goede DJ wordt. Het SMWO brengt hem in contact met een bekende lokale DJ en spreekt af dat hij iedere woensdagavond mag komen oefenen. Hierdoor is Tygo steeds minder vaak op het trapveldje te vinden en concentreert hij zich vooral op zijn nieuwe hobby.

In dit beleidsplan is veiligheid opgedeeld in sociale veiligheid en fysieke veiligheid. Bij sociale veiligheid gaat het over de (ervaren) veiligheid van jongeren in het gezin, op school maar ook online. Bij fysieke veiligheid richten we ons op de woon-, school- en leefomgeving.

Wat willen we bereiken?

- a. Jongeren groeien op in een sociaal veilige omgeving.
- b. Jongeren groeien op in een fysiek veilige omgeving.

2.3.1 Jongeren groeien op in een sociaal veilige omgeving

Jongeren hebben het recht om op te groeien in een veilige omgeving, zowel op school als thuis. Op scholen hebben docenten en medewerkers hier aandacht voor. Een van de manieren om vanuit het onderwijs hier aandacht voor de vragen is het opstellen van het schoolveiligheidsplan. In dit veiligheidsplan moet een school verwoorden hoe zij denkt op haar school een sociaal veilige omgeving te creëren voor hun leerlingen.

Thuis zijn ouders primair verantwoordelijk voor de veiligheid. Dit lijkt vanzelfsprekend, maar is niet altijd het geval. Vanuit de Jeugdwet is de gemeente verantwoordelijk om er op toe te zien dat de veiligheid van jongeren in het gezin is gewaarborgd. Wanneer er in het gezin sprake is van verwaarlozing, huiselijk geweld, mishandeling of jongeren worden onvoldoende ontwikkelingskansen geboden dan kan vrijwillig hulp geboden worden om de situatie te verbeteren. Als ouders vrijwillige hulp afwijzen, kan een kinderrechter een jeugdbeschermingsmaatregel opleggen. Andersom kan er ook sprake zijn van gedwongen hulp als jongeren zelf niet hanteerbaar zijn.

De inzet van gedwongen hulp (dwang kader) wordt zoveel als mogelijk voorkomen door eerst andere vormen van hulp aan te bieden (drang). Plaatsing in een pleeggezin kan dan bijvoorbeeld ook een oplossing zijn. Het CJG, Veilig Thuis en de gecertificeerde instellingen (waaronder Intervence) voeren dit gezamenlijk uit. Naast de inzet van hulp, zijn alle professionals die met jongeren werken verantwoordelijk om meldingen en signalen van verwaarlozing of kindermishandeling te melden aan de hand van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Belangrijkste ontwikkelingen

Uit de gegevens van de Zeelandscan blijkt dat verreweg de meeste Goese jongeren (96%) zich thuis veilig voelt (peiljaar 2015). Dit blijkt ook uit onze enquête. Het aantal terechte meldingen van kindermishandeling in Goes ligt nagenoeg op hetzelfde niveau als in de rest van Zeeland. In Goes was er in 2014 bij 0,6 % van het totaal aantal jongeren tot 18 jaar sprake van een terecht vermoeden van kindermishandeling. De inschatting is wel dat niet alle gevallen bekend zijn.

Volgens de wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling moeten de scholen een meldcode hebben. Vanaf 1 januari 2019 wijzigt de meldcode. De overheid heeft de minimeisen aangepast, waaraan de meldcode moet voldoen. Vanaf 1 januari 2019 geldt ook de eis, dat er een afwegingskader in de meldcode moet zijn. Hiermee kunnen professionals beoordelen of er sprake is van (een vermoeden van) ernstig huiselijk geweld of ernstige kindermishandeling.

Wat verder opvalt is dat het aantal jongeren in de leeftijd van 9/10 jaar dat wel eens gepest wordt in Goes in 2014 zo'n 31,6 % bedroeg. Wel zien we dat dit vaker via sociale media plaatsvindt. Jongeren voelen zich minder geremd op internet en de stap is sneller gezet om iets te roepen. Doordat jongeren via hun smartphone overal en altijd online zijn, wordt het steeds moeilijker digitaal pesten te herkennen, te volgen en/of te stoppen. Online veiligheid is daarom een actueel domein. Steeds vaker komen zorgelijke situaties in het nieuws van jongeren die online gepest worden, onder andere door het posten van ongewenste foto's. Scholen moeten zorgen voor een sociaal veilige omgeving en moeten pesten tegengaan. Iedere school dient een schoolveiligheidsplan te maken. Daarin moeten duidelijke afspraken worden opgenomen over preventieve maatregelen, scholing van medewerkers, de schoolregels en de sancties bij het overtreden.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Hoe gaan we dat meten?	Beoogd resultaat in 2022
Voorkomen van gedwongen uithuisplaatsingen.	Het versterken van de rol van lokale partners bij vrijwillige en drangtrajecten.	Jaarverslag inkooporganisatie, monitor CJG.	Het aantal gedwongen uithuisplaatsingen is 10% lager dan in 2017.
	Het stimuleren van het gebruik van voordeliger uithuisplaatsingen waardoor een jongere niet uit huis wordt gezet maar een tweede kans krijgt mits hij/zij zich aan de voorwaarden houdt.	Monitor CJG	Bij iedere gedwongen uithuisplaatsing is een voordeliger uitspraak overwogen.
Bevorderen inzet pleegzorg als alternatief op plaatsing in een instelling.	Het stimuleren van pleegzorg door scholing van pleegouders en promotie.	Jaarverslag inkooporganisatie	Goese jongeren komen 10% vaker in een pleeggezin terecht in plaats van in een instelling ten op zichte van 2017.
Bevorderen gebruik meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.	Promotie en scholing meldcode bij professionals.	Jaarverslag Veilig Thuis	Alle Goese professionals zijn bekend met de meldcode en voeren deze uit.
School is een veilige omgeving voor jongeren.	Goese scholen worden gewezen op de wettelijke verplichting voor een actueel veiligheidsplan met als onderdeel een anti-pestprogramma.	Verslag overleg Veiligheid in en om de school	Iedere school heeft een actueel schoolveiligheidsplan en een contactpersoon voor jongeren die hulp nodig hebben.
Jongeren weten hoe ze veilig online kunnen zijn en op een positieve manier gebruik kunnen maken van social media.	We gaan scholen en andere partners enthousiasmeren om zich aan te sluiten bij het project Kwetsbaar online	Evaluatieverslag van Indigo over Kwetsbaar Online	Alle basisscholen en minimaal 75% van de voortgezet onderwijs scholen zijn aangesloten bij Kwetsbaar Online. 50% van de scholen maakt gebruik van de leerlijn Media Paspoort.

Belangrijkste samenwerkingspartners:

- Jongerenwerk SMWO
- Onderwijs
- Veilig Thuis
- CJG

2.3.2 Jongeren groeien op in een fysiek veilige omgeving

Een fysiek veilige omgeving zorgt ervoor dat jongeren zelfstandig op pad kunnen of veilig kunnen spelen in de wijk. Hiervoor richten we ons met name op het voorkomen van jeugdoverlast en criminaliteit. Tevens richten we ons op veilige speelplaatsen en verkeersveiligheid. De jongerenwerkers leveren hieraan op dit moment de grootste bijdrage. Zij gaan wekelijks op pad om met jongeren in gesprek te gaan die zij tegenkomen in parken en speelplaatsen. Op die manier leren ze hen kennen en weten ze waar ze wel of geen behoefte aan is. Daarnaast kan een jongerenwerker ook ondersteuning bieden als het even tegenzit thuis of op school. Als jongeren tenslotte tot overlast zijn gaan jongerenwerkers met hen in gesprek. Als het nodig is, neemt een jongerenwerker contact met de wijkagent, het CJG of andere partners.

Belangrijkste ontwikkelingen

Het aantal meldingen jeugdoverlast laat in 2017 een daling zien van 7,4%, ten opzichte van de zelfde periode in 2016. In absolute aantallen gaat het om een daling van 7 à 8 meldingen. Daarmee is slechts sprake van een lichte daling en blijft jeugdoverlast een aandachtspunt. Dit maakt ook onderdeel uit van het integraal veiligheidsbeleid 'Goes Veilig'. De overlastbeleving met betrekking tot jongeren bij inwoners in de wijken Goes-Zuid en Goes-Oost is de afgelopen jaren toegenomen. Voor deze twee wijken wordt daarom door het SMWO een uitvoeringsplan "Jeugd" uitgewerkt. Het doel is om deze wijk aantrekkelijker te maken voor jongeren en ervoor te zorgen dat er voldoende te beleven valt zodat jongeren minder snel op straat rondhangen. In de enquête geven jongeren ook aan dat er al veel te doen is in de gemeente, maar dat ze graag meer jongeren activiteiten zouden willen.

Op dit moment zijn er geen criminele dadergroepen in Goes, wel is er sprake van jongeren die betrokken zijn bij criminele activiteiten. Hierbij is regelmatig een verband te zien met de jongeren die we vanuit jeugdzorg tegenkomen. Bij overlast of criminele activiteiten wordt daarom vaak de thuissituatie ook onder de loep genomen. Hiervoor werken we samen met het jongerenwerk, de wijkagenten en het CJG.

Uit de enquête blijkt dat bijna alle jongeren zich altijd of bijna altijd veilig voelen (92%). Ze voelen zich met name in de avond onveilig, wanneer het donker is en minder mensen op straat zijn. Ook (grote) groepen (hang)jongeren zorgen ervoor dat andere jongeren zich onveilig voelen. Een veilig gevoel ontstaat vooral door het hebben van een vriendengroep en een schone opgeruimde woon- en leefomgeving. Daarnaast geven jongeren aan dat sociale controle ook belangrijk is om een veilig gevoel te ervaren, bijvoorbeeld via een BuurtWhatsApp.

Aanpak

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Hoe gaan we dat meten?	Beoogd resultaat in 2022
Aanpak jeugdcriminaliteit	Uitvoering integraal veiligheidsbeleid.	Evaluatie veiligheidsbeleid	Jeugdcriminaliteit is verminderd ten opzichte van 2017
Aanpak jeugdoverlast	Inzet jongerenwerkers langs plaatsen waar overlast wordt ervaren (hotspots).	Maandelijkse rapportage jongerenwerkers	Jongerenwerkers gaan het gesprek aan met overlast gevende jongeren en werken samen met de wijk aan een oplossing.
	Samen met jongeren en alle partners uit de wijk een wijkaanpak opstellen.	Implementatie wijkaanpak en enquêtes.	Iedere wijk heeft een wijkaanpak die ervoor zorgt dat de wijk aantrekkelijk is voor jongeren.
Jongeren hebben voldoende mogelijkheden om elkaar te ontmoeten.	Vanuit de verschillende wijkplannen gaan we na of er voldoende mogelijkheden zijn voor jongeren om elkaar te ontmoeten.	Enquête vanuit de wijkaanpak.	Er zijn in Goes voldoende mogelijkheden voor jongeren om elkaar te ontmoeten.

Verkeersveiligheid bevorderen voor jongeren.	Iedere twee jaar aan jongeren vragen welke verkeerssituaties volgens hen onveilig zijn.	Rapportage politie	Er zijn 5% minder verkeersincidenten waar jongeren bij betrokken zijn dan in 2017.
--	---	--------------------	--

Belangrijkste samenwerkingspartners:

- Jongerenwerk SMWO
- Politie
- Kinderopvang
- Veiligheidshuis Zeeland
- Scholen
- Kinderopvang
- ROVZ

3. Financiën in het jeugddomein

De afspraken uit het jeugdbeleid zijn te behalen met de bestaande budgetten. Om die reden wordt er geen extra geld gevraagd voor de uitvoering hiervan. Voor de jeugdzorgtaken was er in 2016 en 2017 sprake van een tekort. Extra middelen hiervoor worden indien nodig bij de begroting of tussentijdse rapportages via de gemeenteraad gevraagd.

3.1 Jeugd algemeen

De afspraken uit het jeugdbeleid richten zich op gezondheid, talent en veiligheid en het bundelen en verbinden van de acties die hierbinnen plaatsvinden. Dat betekent dat er voor de uitvoering deels wordt aangesloten bij de budgetten voor het gezondheidsbeleid, armoedebelief en het sportbeleid. Daarnaast is er specifiek voor het jeugdbeleid jaarlijks € 644.419 beschikbaar, met uitzondering van jeugdzorg.

Budget (peildatum 25/09/2017)	2018	2019	2020
Algemene voorzieningen Jeugd	€ 143.295	€ 143.295	€ 143.295
Jeugdbeleid	€ 477.260	€ 476.374	€ 476.374
Preventie en innovatie jeugd	€ 24.750	€ 24.750	€ 24.750
Totaal	€ 645.305	€ 644.419	€ 644.419

Op dit moment wordt dit budget besteed aan het jongeren, welzijns- en maatschappelijk werk van het SMWO. Daarnaast worden de preventieve activiteiten van de GGD hieruit betaald, zoals bijvoorbeeld het 18 maanden huisbezoek. Tenslotte is er vanuit het preventie en innovatie budget jaarlijks € 24.750 beschikbaar voor lokale initiatieven die bijdragen aan de acties uit het jeugdbeleid.

3.2 Budget Jeugdzorg

Met de transitie van de jeugdzorg is een grote verantwoordelijkheid samen met een omvangrijk zorgbudget naar de gemeente overgeheveld. De taken voor jeugd zijn hierdoor uitgebreid. De belangrijkste uitdagingen waar gemeenten tegen aanlopen bij de nieuwe taken zijn:

- Bezuiniging: het jeugdzorgbudget is inclusief een bezuiniging naar gemeenten overgeheveld.
- Grip op toegewezen zorg: bij de overheveling van taken is afgesproken dat indicaties op basis van een overgangsregeling werden overgenomen door gemeenten. Er was hierdoor geen grip op het anders toewijzen van zorg door bijvoorbeeld een groter beroep te doen op de familie of lokale omgeving. Sommige indicaties liepen nog langer dan een jaar door.
- Toename hulpvragen: de jeugdzorg is beter zichtbaar en laagdrempelig beschikbaar waardoor inwoners de weg naar hulp makkelijker en vaker weten te vinden.

Gemeenten zijn uiteindelijk meer mensen gaan helpen met minder financiële mogelijkheden. Nadat de eerste effecten van de nieuwe jeugdzorgtaken in Goes zijn opgevangen blijkt dat het structurele jeugdzorgbudget dat we jaarlijks vanuit het Rijk ontvangen ontoereikend is. Om hier meer grip en inzicht in te krijgen zetten we in op een tweesporenbeleid:

1. We nemen zelf alle mogelijke maatregelen om binnen het beschikbare budget te blijven, via een actielijst Jeugd. Deze maatregelen zijn enerzijds op gericht dat we de hulp eerder en vaker in de eigen woon- en leefomgeving inzetten, waarbij we een groter beroep doen op vrienden en familie. Anderzijds zetten we in op een doorontwikkeling van onze klantvolgsystemen zodat we beter kunnen volgen wat de effecten zijn van de ingezette hulp.
2. Met het gegeven dat Goes er alles aan doet om binnen het budget te blijven, zoeken we aansluiting met andere gemeenten die structureel geld te kort komen zodat we een landelijke lobby kunnen starten waarmee we de rijksoverheid vragen om mee financiële middelen beschikbaar te stellen.

De belangrijkste budgetten die beschikbaar zijn voor de jeugdzorg zijn:

Budget (peildatum 25/09/2017)	2018	2019	2020
PGB's Jeugd	€ 490.000	€ 490.000	€ 490.000
Individuele voorzieningen in natura Jeugd	€ 4.594.967	€ 4.611.571	€ 4.611.571
Veiligheid en reclassering jeugd	€ 2.088.028	€ 2.088.028	€ 2.088.028
Totaal (exclusief wijzigingen bij de circulaire van het Rijk)	€ 7.172.995	€ 7.189.599	€ 7.189.599

Bijlage 1 resultaten enquête

Het Goese jeugdbeleid liep tot 2016. Reden voor ons om het jeugdbeleid te vernieuwen. Om de wensen van de Goese jeugd in beleid weer te geven, hebben wij door middel van een enquête de mening van de Goese jongeren gepeild.

Voor het jeugdbeleid hadden wij al een aantal speerpunten bepaald. Deze speerpunten zijn bepaald aan de hand van de politieke agenda, andere beleidsdocumenten en in samenspraak met collega's. Wij hebben hieruit drie hoofddomeinen gefilterd: Talent, Gezondheid en Veiligheid. Op basis van deze hoofddomeinen is de enquête opgesteld. Wat centraal stond was de vraag: Wat vinden jongeren belangrijk? Wat leeft er binnen de jeugd? Wat zouden zij graag willen van de gemeente?

Om de antwoorden op de vragen te structureren is er voor gekozen om een aantal gesloten vragen te stellen en op een aantal vragen de mogelijkheid te bieden open te antwoorden, om zo meer antwoordvrijheid te geven.

Alle domeinen worden van belang geacht. Op de vraag welk domein het meeste aanspreekt wordt door de jongeren verschillend geantwoord en komt elk domein ongeveer even vaak terug.

Veiligheid

1. Belangrijkste voor een veilig gevoel is een vriendengroep. Daarnaast is ook iemand op school waar je naar toe kunt van belang. Voldoende politie op straat en een schone opgeruimde buurt dragen ook bij aan een veilig gevoel.
2. Sociale controle is belangrijk om een veilig gevoel te ervaren, zodat jongeren het gevoel hebben dan hen niks kan overkomen. Op de tweede plaats wordt een veilige verkeersdeelname genoemd.
3. Over het algemeen voelen kinderen in Goes zich niet of nauwelijks onveilig. 8% voelt zich regelmatig tot altijd onveilig.
4. Jongeren voelen zich met name in de avond onveilig, wanneer het donker is en minder mensen op straat zijn. Ook (grote) groepen (hang)jongeren zorgen er voor dat jongeren zich onveilig voelen. Slecht nieuwsberichten en dronken mensen worden ook genoemd als reden om je onveilig te voelen.
5. Wat kan de gemeente? Een jongerenontmoetingsplaats creëren. Zorgen voor meer politie op straat. Betere verlichting.

Gezondheid

1. 94% van de Goese jongeren voelt zich (heel) gezond.
2. Als jongeren zich ongezond voelen, komt dat volgens hen vaak door stress of slecht slapen. Vooral stress wordt erg vaak als reden genoemd. Af en toe wordt ook somberheid/depressie genoemd. Opvallend is dat voeding niet vaak als reden wordt genoemd.
3. Als meest genoemde oplossing om gezond te blijven wordt bewegen aangekruist (70%). Daarnaast wordt ook gezond eten en drinken genoemd.
4. Het merendeel van de jongeren (61%) lost zijn/haar problemen zelf op. Als jongeren zich somber voelen bespreken jongeren dit thuis of met vrienden. Huisarts of op school wordt minimaal aangekruist. (Opvallend is dat bij veiligheid wel van belang wordt geacht dat er iemand op school is om naar toe te kunnen bij gevoelens van onveiligheid). -- wellicht wordt somberheid niet als onveilig gezien.
5. De antwoorden wat wij als gemeenten kunnen doen om jongeren gezonder te laten leven lopen sterk uiteen. Meer informatie over gezond eten wordt genoemd, maar ook meer sport aanbieden, ongezond eten duurder maken en gezonde producten goedkoper maken, meer (bewegings)activiteiten organiseren.

Talentedontwikkeling

1. Onze Goese jongeren hebben veel uiteenlopende talenten. 12% van de jongeren geeft aan nog niet te weten waar zijn/haar talent ligt.
2. Jongeren vinden het lastig om aan te geven wat ze nog nodig hebben om hun talent verder te ontwikkelen. Het antwoord dat meer dan eens wordt gegeven is meer oefenen en de mogelijkheid om het talent te kunnen uitoefenen.
3. Eigen talenten worden niet vrijblijvend voor anderen ingezet. Jongeren zien daar graag een vergoeding voor terug. Anderen moeten ook vragen om hulp, het wordt blijkbaar niet uit zichzelf ingezet. Ook moet waardering worden gezien.
4. Kennismakingsdagen voor sporten, werk, verenigingen organiseren. Verschillende dingen uitproberen.

Algemeen

1. Meer evenementen/activiteiten voor de jongeren. Sommige jongeren geven het compliment dat er ook al veel wordt georganiseerd in Goes en Goes een mooie, leuke, aantrekkelijke gemeente is om te wonen.
2. Meeste kinderen die de enquête hebben ingevuld, komen uit de stad Goes en zijn voornamelijk tussen de 16 en 20 jaar.

Conclusie

We hebben 130 ingevulde enquêtes teruggekregen. Dat is een redelijk aantal. Goes heeft ongeveer 7400 0-19 jarigen. Dit betekent dat 1,75% van de jeugdigen, voor wie het jeugdbeleid wordt gemaakt, uit gemeente Goes de enquête heeft ingevuld. Bij dit percentage wordt geen rekening gehouden met het feit dat jongeren onder de 10 jaar de enquête eigenlijk niet in konden vullen. Wel kan geconcludeerd worden dat we geen generaliserende uitspraken kunnen doen over alle Goese jeugd. Toch hebben de resultaten van de enquête ons inzicht gegeven in wat jongeren belangrijk vinden.

Het gaat goed met de Goese jongeren. Bijna alle Goese jongeren voelen zich gezond (94%) en veilig (92%). De jongeren die zich ongezond voelen, voelen zich geestelijk minder gezond. Wel geven de jongeren aan dat ze door gezond te eten en voldoende te bewegen proberen om gezond te blijven.

Talent blijkt voor jongeren een lastig begrip. Een groot deel van de jongeren geeft aan wel een talent te hebben, maar wanneer wordt doorgevraagd of zij ook iets kunnen betekenen voor anderen met hun talent, vinden ze dat lastig te beantwoorden.

Aanbevelingen

Jongeren in Goes voelen zich veilig. Het is van belang dat jongeren zich veilig blijven voelen en dat ook de 8% jongeren die zich nu minder veilig voelt zich ook veilig gaat voelen. Daarom dient te worden ingezet op het borgen van de huidige inzet om de veiligheid van jongeren te waarborgen. Indien nodig kan extra worden ingezet om een onveilige situatie weer veilig te maken. Hierbij kan worden aangesloten bij het Integraal Veiligheidsplan 2015 - 2018.

Voor jongeren die zich onveilig voelen zou het een oplossing kunnen zijn om hen laagdrempelig hulp aan te bieden, bijvoorbeeld in de vorm van een inloophuis. Dit inloophuis zou ook hulp kunnen bieden bij het door jongeren aangegeven ervaren van stress en daarmee samenhangend slecht slapen.

Jongeren vinden het zelf lastig om te benoemen wat hun talent is en wat ze daar mee zouden kunnen. Het is daarom van belang dat hun omgeving hen helpt met het herkennen van talent. De mensen in de omgeving van de jongeren moeten zich realiseren dat zij een belangrijke signaleringsfunctie hebben, zowel bij het herkennen en stimuleren van talent als bij het herkennen van signalen die kunnen duiden op problemen. Geadviseerd wordt om mensen die werken met jongeren te ondersteunen in hun signaleringsfunctie en hen handvatten te geven om vroegtijdig signalen op te vangen en daarnaar te handelen.

Uit de enquête blijkt dat jongeren tevreden zijn over het activiteitenaanbod van gemeente Goes. We moeten er voor zorgen dat het activiteitenaanbod op peil blijft en aansluit bij de wensen en trends van jongeren.